Sven
Schumacher

Barn og eldre i samme bygg

Bente Wallander (tekst) / Martin Lundsvoll (foto)

Livlige, lattermilde barn fyller sidefløyen på Stuttgarts sykehjem Generationenzentrum Sonnenberg. Deltakere i stedets aktivitetstilbud for personer med demens følger ungenes lek og aktivitet gjennom store vinduer. Lunsjen tar små og store sammen.

– Den bærende ideen bak dette og et annet sykehjem i Stuttgart har vært å bringe generasjonene sammen, forteller sykehjemmets bestyrer, Sven Schumacher.

Den ene enden av bygningen rommer en barnehage, den andre et sykehjem. Ved å sette to så ulike «organismer» sammen håpet initiativtakerne at de kunne utløse positive møter på tvers av alder.

– Det skjer en god del her, men kanskje ikke så mye generasjonsoverskridende som folk hadde håpet. Vi viderefører derfor arbeidet med å bringe barnehagebarna sammen med senterets eldre beboere, sier Sven.

Et sted for liv

I barnehagen kommer det daglig cirka 50 barn, mens det i den delen av bygningen som er avsatt til eldre bor totalt 170 personer. 30 leiligheter er såkalt assisterte boliger, for dem som trenger litt hjelp i hjemmet, ti av plassene er beregnet til avlastning og 29 plasser er avsatt personer med demens eller annen sykdom assosiert med kognitiv svikt. Resten av rommene er vanlige sykehjemsplasser for heldøgns omsorg.

– I første etasje har vi tilbud om dagaktiviteter for eldre hjemmeboende som har behov for noe assistanse. Her spiser de og driver med ulike aktiviteter. For oss er det fint at vi lærer potensielle framtidige brukere å kjenne, de blir bedre kjent med stedet og deres frykt for å komme hit på permanent basis reduseres. Deltakerne i aktivitetstilbudet ser også at stedet ikke er for «døde» folk. Folk skal ikke bare oppholde seg hos oss i årene fram til de dør. Her skal de leve, understreker Sven Schumacher.

Nyttig for alle

Barna går hver dag inn til de eldre for å spise lunsj. Før maten synger de små alltid en sang. Etterpå tegner de kanskje litt, før de går tilbake til barnehagen. Hver fredag tar barna turen over til sykehjemmets foajé.

– Med noe de har forberedt seg på å framføre; et kort skuespill, en dans eller en sang. Deretter har vi allsang, barna har lært seg flere 70–80 år gamle sanger som vi synger sammen. Med barna følger det moro og liv, det gleder de eldre som kommer ned for å delta. Dessverre skjer altfor sjelden det motsatte, at våre beboere går over for å lese for barna, sier bestyreren.

Sven Schumacher er bestyrer for sykehjemmet Generationenzentrum Sonnenberg, som har en barnehage i den ene enden av bygget.

Både bestyreren og de ansatte har vært litt skuffet over at de ikke får til mer på tvers av generasjonene. Det samværet som skjer oppfattes likevel som fint for begge parter.

– Jeg ser hvordan min egen datter på sju år liker seg her, og trives med å omgås de gamle. Vi møter aldri noen vegring når det blir snakk om komme hit. Snarere tvert imot kan generasjonene føye noe til hverandres liv.

Viktig å gjøre noe sammen

Til utfordringene ved generasjonssamvær hører, ifølge bestyreren, at de eldste beboerne er sykere enn de var for 20 år siden.

– At mulighetene til å bo hjemme og få hjelp der er så gode i dag, er en medvirkende årsak til at aktivitetene er på et så vidt lavt nivå. Når folk hører om generasjonskonseptet vårt blir de begeistret, men når de først flytter inn her er de så dårlige at de helst holder seg på rommene sine, uten for mye støy og aktivitet.

– Men de blir veldig glade når de har bursdag, og barna knakker på døra deres for å synge bursdagssangen. For enkelte er det liv nok. Noen ganger gjennomfører vi også et prosjekt sammen. Som da vi fikk besøk av tv-orkesteret her i Stuttgart. Orkesteret kom først hit på besøk og viste fram instrumentene sine, både små og store fikk prøve å spille. Etterpå dro alle sammen på konsert med dem nede i sentrum. Jeg synes det er viktig at eldre og unge gjør ting sammen på den måten, sier Sven.

Synlig død

Barna som spiser sin lunsj sammen med sykehjemsbeboere vil også komme i kontakt med døden. Tyske eldre lever i gjennomsnitt to år etter å ha fått plass på sykehjem. Den ene uka sitter hyggelige Hans sammen med dem ved bordet. Neste uke gjør han det ikke.

– På et sted som dette blir sykdom og død synlig, også for barna. Jeg tror det er bra for dem å erfare dette aspektet ved livet, det er en av årsakene til at jeg selv tar datteren med hit, sier Sven Schumacher.

Elsker barn

Jeffrey Bloch har arbeidet som ergoterapeut ved stedets dagtilbud i 25 år.

– Plasseringen av barnehagen vegg i vegg med oss er så flott. Når deltakerne kommer hit til frokost er barna allerede ute og leker. Det fungerer perfekt, for de eldste elsker å følge med på hva barna gjør. Enkelte går hele dagen og studerer de små og gleder seg til at vi skal spise lunsj sammen, forteller han.

Karin Andresen Röber er en av beboerne i Generationenzentrum Sonnenberg. Hun spiser også lunsj sammen med barna.

– I min del av huset møtes vi ellers ikke så ofte, sier hun.

– For noen av de eldre som har demens blir det for vanskelig. Andre orker ikke uro. Dette er jo et hjem for eldre med utfordringer. Jeg har selv bodd her i fire år nå, etter å ha hatt et slag kunne jeg ikke stelle meg selv lenger. Det er veldig fint at barna bringer liv og positivitet inn i huset. Men for min del er jeg fornøyd med dagens nivå. Jeg tror det hadde blitt vanskelig med ytterligere aktivitet på tvers av alder.

Generationenzentrum Sonnenberg i Stuttgart.

Beboer Karin Andresen Röber synes det er hyggelig at barna kommer for å synge og spise lunsj på sykehjemmet.

Hver sin generasjon, hver sine behov. TrippTrapp- og Gå-stolene samlet i en gang.

Gjennom store vinduer kan deltakerne i dagaktivitetstilbudet følge de yngstes utelek.

Ideen om kontakt på tvers av generasjoner preger Generationen-zentrum Sonnenberg i Stuttgart.